IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI

MOSTE IN SELO

V Jani je izšel članek o okrogli mizi obrtnikov v Celju, ob kateri so vsi obrtniki udarili čez šušmarje. Prav je tako, zakaj naj bi odjedali kruh obrtnikom! Toda glej. Pred dnevi sem iskal obrtnika za popravilo kotlička v WC. Šel sem k obrtniku v ulici Vide Pregarčeve 10. Sam stanujem v hiši nasproti njegove delavnice. Napisal sem sporočilo in ga vrgel v njegov pisemski predal. Bilo je nujno in ker ga čez dva dni ni bilo, sem ga počakal, da se je pripeljal s svojo limuzino in ga lepo prosil, naj pride popraviti kotliček. Obljubil mi je, da bo prišel čez tri dni. Toda ni in ni ga bilo. Napisal sem še eno sporočilo ter mu ga odnesel v pisemski predal. Pa ga zopet ni bilo. Tedaj sem moral poiskati šušmarja. Deset dni je že tekla voda in šušmar je takoj prišel, v kratkem času popravil, dal sem, kolikor sem sam hotel in je šel. Vesel sem bil tega šušmarja, zelo vesel.

Zgodilo se je namreč, da sem ob podobnem dogodku šel na Stanin-vest, prosil ter moledoval, da bi prišel kdo popraviti vodovod, pa ni nihče hotel priti. Potem mi je sosed »šušmar« odpravil napako v desetih minutah. Kaj bi bilo, če šušmarjev ne bi bilo!

Problem so smetarji ali tkzv. Podjetje SNAGA. To Snago zelo drago plačujemo, da bi ob določenih dneh spraznili kontejnerje ali kante za smeti. Toda kaj se dogaja? Snaga štedi menda bencin, kontejnerji so pa polni in poleg njih ležijo vreče z odpadki, ki neusmiljeno zaudarjajo. Zdi se mi, da podjetje Snaga ne opravlja svojega poslanstva v redu. Da ne praznijo kontejnerjev ob določenih dnevih, kot je treba. Poleg tega pa še nasmetijo okolico kontejnerja, ne da bi pometli in s tem opravili svojo dolžnost.

Blizu mojega doma obnavlja Stanin-vest neko hišo. Prenavljajo jo že 8 mesecev. V tem času bi bila že nova hiša gotova. Pa ni problem v tem. Problem je, da delavci na tej stavbi ne delajo, kot bi morali. Začeti bi morali ob sedmi uri zjutraj, pa ne. Penzionist sem, zgodaj vstajam in gledam. Pred to hišo se zbirajo delavci do osme ure in začno delati najbrž šele takrat, ko pride kakšen delovodja. Zakaj ne pride delovodja že ob sedmih?

Kako čudovita je ta naša inflacija! Cene se dvigajo z nadzvočno hitrostjo in vendar je kupna moč zelo velika. Trgovine so polne kupcev, prav tako tudi kinodvorane, hoteli, gostilne, buffeti... Ljudje kupujejo in se zabavajo. Turistične agencije imajo polne roke dela, ljudje potujejo. Torej se nam ne godi še tako slabo kljub visoki inflaciji!

Naša RTV je tudi zvišala cene svojemu programu. Prav, saj tudi 2500 uslužbencev na RTV mora živeti. Vemo, da se tehnika izrablja in jo je treba obnavljati in posodobiti, kar gre v težke milijarde. Je pa nemogoče, kar nam ponujajo. Na radiu nepsrestano poslušaš razne tuje popevke, tujo šund glasbo. Radoveden sem, če tudi v tujini poslušajo kaj naše muzikalne umetnosti. Mnogo sem potoval po svetu in sem se zanimal za tuje programe, toda nikjer nisem slišal kakšne naše popevke. Rad bi pa slišal kdaj kakšno pesem iz vzhodnih dežel, ne pa samo z zahoda to amerikanizirano muziko, ki oglušujoče vpliva na služne organe in nas poneumlja.

Spotaknil bi se rad ob nekaj zelo občutljivega. Kmalu bo namreč prvi november, dan mrtvih. Tedaj prekrivajo grobove in zgodovinska obeležja z venci in rožami. Lovorjevi venci v raznih barvah ne spadajo na grobove in spomenike! Zlato in srebrno pobarvane lovorjeve vence poklanjamo samo umetnikom, npr. igralcem in pevcem ob raznih jubilejih. Na grob ali spomenik pa položimo zelene vence, rože in sveče. Tako je po vsem svetu in tako naj bi bilo tudi pri nas.

M. M.

KS Vevče-Zg. Kašelj

● **Upokojenci v svojem tednu**

Letos je občinska zveza društev upokojencev že devetič organizirala teden upokojencev, DU Vevče-Zg. Kašelj pa se je vanj prvič polno vključilo. To je razumljivo, saj je bilo društvo ustanovljeno šele lani, 27. junija.

Naše društvo ima sedaj 230 članov, računamo pa, da je v KS okrog 400 upokojencev. Nekaj teh je včlanjenih še v DU Polje, nekaj pa jih ni nikjer in to je škoda.

Letos smo teden upokojencev počastili z več aktivnostmi.

Najprej smo imeli z avtobusom izlet v večno lepo dolino Soče. Obiskali smo Ajdovščino, Novo Gorico in Gorico, Idrijo, Kobarid in Trento. Priljubila se nam je prelepa reka Soča in mogočne gore nad njo, tako da smo se velikokrat spomnili pevca teh lepot Simona Gregorčiča, ki je umrl pred 80 leti.

Osrednje občinske proslave v tednu upokojencev smo se tudi polno udeležili. Bil je bogat kulturni program, besede govornice Marije Fedran, predsednice občinskega sveta zveze sindikatov pa so nam segle do srca.

Občinski zbor upokojencev je bil letos v novih klubskih prostorih v Novih Fužinah, tudi tega smo se udeležili in sedanje vodstvo izvolili še za en mandat. Kako bi mogli drugače, saj se je izkazalo kot nadvse delavno in s pomočjo razumevanja širše družbe uspelo pridobiti dragocene klubske prostore v novem stanovanjskem bloku upokojencev.

Naša četrta aktivnost v tednu upokojencev pa je bil obisk tiskarne Jožeta Moškriča v Mostah. V DU nas je največ bivših delavcev Papirnice, zato se še vedno čutimo povezani s papirjem. Obisk je bil zanimiv, direktor Vinko Zupančič pa ga je še popestril s prisrčnostjo, za kar se njemu in kolektivu zahvaljujemo.

Seveda pa upokojenci v DU Vevče-Zg. Kašelj še nismo izkoristili vseh možnosti, ki nam jih nudi organizirano življenje v društvu. Vedno več jih bomo, saj je tako življenje lepše in koristnejše.

V. T.

● **Novo vodstvo OO ZSMS**

Dne 27. oktobra je bila volilno-programska seja OO ZSMS Vevče-Zg. Kašelj. Izvolili so novo vodstvo, in sicer za predsednico Alenko Pfeifer, za sekretarja pa Marka Mataruga. Sprejeli so obsežen program dela, za osrednjo nalogo pa so si postavili zadolžitev, da do pomladi na novo organizirajo in polno usposobijo taborniško družino. Prav za to nalogo potrebujejo največ pomoči, predvsem kadrovskih. Kdor ima s taborništvom kaj izkušenj, naj jim le priskoči na pomoč!

● **Skupna seja temeljne delegacije, sveta KS in predsedstva KK SZDL**

Pred sejo občinske skupščine so se sestanka delegacije udeležili tudi člani sveta KS in predsedstva KK SZDL. Posebej pa je zasedala še novoizvoljena komisija za komunalna vprašanja, ki se je prvič sestala. Vzrok za povečano aktivnost in pomoč temeljni delegaciji je bil predvsem osnutek resolucije družbenega razvoja občine v letu 1987 in še nekaj drugih točk.

● **Sklep o sklicu letne programske seje krajevne konference SZDL**

Predsedstvo KK SZDL je na seji 10. novembra sklenilo, da bo letna programska seja konference SZDL v četrtek, 20. novembra ob 18. uri v Zg. Kašlju. Do tedaj se bosta sestala tudi oba terenska odbora in obravnavala delo krajevne in občinske konference SZDL v preteklem obdobju. Gradivo o delu občinske konference je objavljeno v tej številki Nsk.

S. G.

KS Zalog

● **Počastitev padlih**

Pred spomenikom padlih borcev pred zadružnim domom in pred spomenikom padlih železničarjev na železniški postaji Zalog je bilo ob dnevu mrtvih slovesno. Ob prisotnosti številnih Založanov je igrala vevška godba, z recitacijami pa so nastopili tudi učenci osnovne šole »Adolf Jakhel«. Komemoracijo pred zadružnim domom sta organizirali ZB in KS Zalog, na železniški postaji pa je komemorativno slovesnost pripravil železniški aktiv ZB, katerega predsednik je neutrudni Roman Klešnik. Posebno svečano je bilo, ko nas je ob 8.15 uri pisk sirene železniške lokomotive spomnil na železničarje, ki so darovali življenje v času NOB.

● **»KO-TO« zasluži pohvalo**

Po večletnih naporih je kolektiv KO-TO, TOZD Koprod v Zalogu zaključil tretjo — zadnjo fazo rekonstrukcije kafilerije. Kot smo že poročali, je bil tehnični pregled izvršen 7. oktobra 1986. To je vsekakor velika delovna zmaga tega priznanega kolektiva s ciljem, da bi odpravili smrad — za zdravo in čisto okolje.

● **Pred staro tehtnico ni več nevarno**

Stara javna tehtnica pred železniško postajo že veliko let ne služi svojemu namenu. Izrabljene deske na tehtnici so odstranili, nevarnih »lukenj« ni več, saj je KS Zalog s peskom izravnala prostor na tehtnici in tako je nevarnost za »lomljenje nog« odpravljena.

● **Spomenik v »objemu« odpadkov, hladilnica in trgovina tudi**

Poročali smo že, da so vandali granitni napis na spomeniku ob železniški čuvajnici pri mostu čez Ljubljanico poškodovali. No, KS Zalog je spomenik hitro obnovila, kar je pohvalno. Žal pa zadnje čase bode v oči mimoidoče, ko neodgovorni občani vzdolž Založke ceste od mostu čez Ljubljanico v smeri Podgrad odlagajo razni odpadni material vse do omenjenega spomenika, ki je že v »objemu« nesnage.

Žal pa moramo zapisati, da je več nesnage in pravi »texas« ob makadamski cesti, ki pelje od hladilnice Zalog proti krajinskemu parku Zajčja dobrava.

Pravo smetišče pa se občasno pojavlja tudi pred samopostrežno trgovino pri zadružnem domu, posebno »cvetijo« odpadki ob telefonski govorilnici, kar dokazuje kulturno raven povzročiteljev.

Pred trgovino bi kazalo postaviti tudi več zabojev za smeri in tudi obstoječe smetnjake bolj redno prazniti.

● **Napadi na avtomobile**

Nekateri krajani Zaloga, ki imajo parkirana svoja vozila zunaj, so nemalokrat zjutraj neprijetno presenečeni. Preden se odpeljejo v službo ali po opravkih, opazijo, da so do sedaj še neznani objestneži ukradli brisalce, vzvratno ogledalo, itd. Pred dnevi so, denimo, nekemu krajanu z avta pred domačo hišo odtrgali in ukradli celo obe registrski tablici. Taki pojavi znova opozarjajo na večjo osveščenost in družbeno samozaščitno dejavnost.

● **Razbite oznake**

Ko se človek poda malo naokrog po založkem področju, lahko uživa v čudoviti naravi in barvah, ki jih prinaša jesen. Žal pa pri tem ponekod naleti na podrte — izruvane prometne znake, nekje na razbite oznake poti, kraja, reke... Pri tem pa povzročitelji — objestneži pozabljajo, da morajo občani povzročeno družbeno škodo plačati iz svojih žepov.

T. ŽIDAN

● POBUDA MLADIH OŠ JOŽE MOŠKRIČ ZA ČISTE NOVE JARŠE

Starejši, bodite nam za vzgled

Če vas je zadnje čase zanesla pot mimo šole Jože Moškrič v Novih Jaršah, ste morali opaziti, da je okolica precej bolj urejena in čista kot nekoč. Da je temu tako, so pripomogle zelene straže, ki vsakodnevno poskrbijo, da odpadki redno romajo v koše za smeti, obenem pa opozarjajo sošolce k lepšemu odnosu do okolja.

Pobudnik ustanovitve zelenih straž je krožek za varstvo okolja. Ta je organizirano delo začel takoj na začetku šolskega leta in sprejel tudi program akcij, ki naj bi jih letos opravili.

Prvo nalogo našega programa smo že opravili. Pod vodstvom naših mentoric tov. Mlinarjeve in tov. Logarjeve, smo se »sprehodili« po Novih Jaršah, da bi ugotovili, kje občani skrbijo za čisto okolje in kje je to zanemarjeno. Na naši ekskurziji, ki se je ponekod spremenila v pravo delovno akcijo, smo našli vzorno urejeno le okolico stolpnice Beblerjev trg 11, medtem ko so vsa dvorišča pred drugimi bloki v večji meri smetišča.

Najbolj onesnažena je okolica vrtcev. V VVZ Mojca so razbite šipe in izruvani koli na dvorišču. Seveda pa tega ne delajo mali vrtičkarji, ampak večji otroci — šolarji, kot nam je povedala upraviteljica vrtca tov. Irena Goršič.

Pogovarjali smo se tudi z nekaterimi občani. Povedali so, da jih neurejenost in onesnaženost močno motita, gotovo bi bili pripravljeni sodelovati v očiščevalnih akcijah, vendar ni nikogar, ki bi jih k temu spodbudil.

Sedaj smo tukaj mi, šolarji, in pozivamo vse vrstnike, odrasle krajane, hišne svete, naj vendar poskrbijo, da bo naše okolje lepše, da se ne bomo zadušili v smeteh.

Zavedajmo se, da je kulturen odnos do okolja pomemben sestavni del posameznikove in narodove kulture, in se ob tem zgledujmo pri naših kmetih, ki imajo naravo radi, jo skrbno varujejo in spoštujejo.

Delo našega krožka tesno povezujemo z drugimi dejavnostmi na šoli, povezali pa se bomo tudi s šolami, ki so ekološko vzgojo vključile v svoje programe in imajo na tem področju že določene izkušnje.

Upamo in želimo, da nam boste starejši pri naših prizadevanjih pomagali, še več, prav je, da nam služite za vzgled, kot je že pradavna navada, da se naj mladi učijo pri starejših.

Za krožek za varstvo okolja
na OŠ Jože Moškrič Ljubljana
Fedja Juvan

NASELJE NOVE JARŠE

● V slogi je moč

Pogosto negodujemo nad neurejeno okolico in uničenimi zelenicami. Radi s prstom pokažemo, kaj je narobe in na mnogih sestankih opozarjamo, kaj bi bilo potrebno narediti.

Da pa obstajajo tudi druge poti, je najbolje pokazala Skupnost stanovalcev Beblerjev trg 3. Stanovalci so se odločili, da uredijo okolico stolpnice. Za delovno akcijo ni bilo potrebno veliko sestankov in lepih, na papirju zapisanih sklepov. Sosed je odprl sosedu vrata in skupaj sta, eden z lopato drugi s krampom, urejevala okolico. Bilo jih je veliko, utrjevala so se prijateljstva. Tudi nekaj novih žuljev je bilo na rokah. A kaj bi to, saj je zadovoljstvo po opravljenem delu veliko večje, kot pa še tako velik žulj. Če smo rekli, da je sosed odprl vrata sosedu, potem ne smemo pozabiti tudi tega, da je GIP GRADIS TOZD Gradbena operativna nesebično priskočil na pomoč stanovalcem z mehanizacijo. Taka gesta GIP GRADISA je vredna vse pohvale, hkrati pa kaže na to, da je delovna organizacija tudi sestavni del našega naselja.

In kaj so nam povedali nekateri »UDARNIKI«:

Janko Z. (predsednik HS): »Naš nadaljnji cilj v naslednjem letu je ureditev parkirnega prostora, za katerega smo bili prikrajšani. Upamo, da bomo s pomočjo Krajevne skupnosti uspeli tako kot pri tej akciji, kjer nam je veliko pomagala.«

J. Botušič: »Zaradi neurejene okolice smo se odločili za samostojno akcijo.

M: Budja: »Rada imam urejeno okolico, zato sem tudi prišla na skupno akcijo.«

P. Filipovič: »Več narediti in manj govoriti — le tako lahko akcija uspe.«

A. Orel: »Upam, da bo okolica ostala urejena kot je sedaj in da bodo sosedje okoli naše stolpnice znali spoštovati naš trud.«

Z. Stockbauer: »Veseli me, da so se stanovalci v tako velikem številu udeležili te akcije. Hvala vsem, ki so na njej sodelovali!« STANE JESIH

Ocena prodaje ozimnice '86

Prodaja ozimnice, ki je trajala do 18. oktobra, je za nami. Delovni ljudje in občani so si lahko kupili jabolka, krompir in čebulo. Žal pa so bile cene za mnoge previsoke. Že podatek, da je bil nakup ozimnice 86 v primerjavi z nakupom ozimnice 85 manjši za 40 %, nam mora povedati vse. (E-center Štepanjsko naselje). Resnična škoda je, da so cene kljub temu, da je bila letos izredno dobra letina jabolk, tako visoke. Mnogi kupci se niso mogli odločiti za nakup iz preprostega vzroka: družinski proračun jim tega enostavno ne dovoli.

Očitno je marsikateremu pridelovalcu vseeno, če mu pridelek propade, namesto da bi ponudil kupcu blago po zanj ugodni ceni. Zopet se vrtimo v krogu, ko pridelovalci tarnajo, v kakšni zagati so se znašli ob obilni letini. Žal se premalo oziramo v razviti svet trgovine, kjer ima svojo besedo trg: več je blaga, cenejše je in ne obratno, kot je pri nas.

VILJEM KLEMENC

KS Kodeljevo

Umrl je Stane Rus

V začetku meseca oktobra nas je v dvainsedemdesetem letu življenja zapustil Stane Rus, borec NOB, cenjeni tovariš in neutrudni aktivist s Kodeljevega.

Stanko Rus se je rodil v številni kmečkodelavski družini na Krašjem vrhu v Beli krajini. Izučil se je za mizarja, vendar zaposlitve ni dobil; moral je na delo v Nemčijo. Ko je izbruhnila vojna, se je vrnil v rodno Belo krajino in ob ustanovitvi OF postal njen aktivist ter organizator oboroženega odpora proti sovražniku v svoji vasi in okolici vse do leta 1943, ko je postal borec Belokranjskega odreda. Pot borca-partizana je nadaljeval v 15. in 9. SNOUB, od tod pa je bil iz zdravstvenih razlogov premeščen v zaledne enote glavnega poveljstva NOV in PO Slovenije v partizanske delavnice. Osvoboditev in zmago je dočakal na Tržaškem, nato pa se je spet vrnil v svojo izčrpano in porušeno Belo krajino ter se je z vso vnemo in izkušnjami organizatorja vključil v obnovo domovine ter izgradnjo ljudske oblasti. Delovne dolžnosti so ga kasneje popeljale še na Štajersko, od tam se je z družino preselil v Ljubljano ter se ustalil na Kodeljevem. Tudi na Kodeljevem se ni zaprl v svoj dom in zasebno življenje, temveč se je, kot mu je velevala poštena in delovna narava, vključil med aktiviste krajevne skupnosti in bil v njej dejaven, dokler mu je zdravje dopuščalo.

Družba se mu je za njegov pogum, hrabrost in neutrudno aktivistično delo skromno oddolžila z odlikovanji in številnimi družbenimi priznanji.

V imenu borcev NOV, družbenopolitičnih organizacij in krajevne skupnosti se je od njega poslovil Anton Korošec.

PISMA BRALCEV

● Pešpot je, pa je ni

Ker nas čevelj žuli že šesto leto, ne najdemo pa pravega obliža, smo se odločili, da povprašamo za svet širšo javnost.

Gre za pešpot, ki je ni več, čeprav je vrisana v zazidalnem načrtu za MS 10 Novo Polje, vnešena v srednjeročni in letni plan občine, čeprav smo opozorili na problematiko lokalno komisijo za komunalo in četudi opozarjamo na to vprašanje na vsakem zboru krajanov.

Leta 1981 smo bili obveščeni, da je trasa te pešpoti v zazidalnem otoku MS 10 potrjena in da je ta objavljen v Ur. l. 19861.

1983 je bil sklep o izvedbi pešpoti vnešen v srednjeročni in letni plan občine.

Vmes je seveda kup sestankov in papirnate vojske. Končna obrazložitev pa je, da za predmetno realizacijo poti ni sredstev.

Če bi ponovno imeli pot, ki smo jo že desetletja uporabljali, bi se marsikaj spremenilo na bolje:

1. Otroci VVZ in OŠ BI PRIDOBILI NAJBOLJ VARNO POT do vrtca in šole, saj bi se s tem izognili prometu na cesti X in XV (promet je vsako leto gostejši, cesti pa, zaradi postavljenih ograj in ob cesti parkiranih avtomobilov, čedalje ožji).

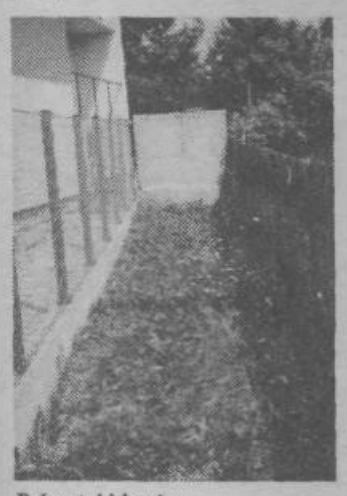

Peš pot, ki je ni

2. Tako otroci kot starejši občani in tisti, ki za rekreacijo še ne morejo nameniti veliko časa, bi s prehodom nekaj deset metrov pridobili možnost, da bi uporabljali rekreacijske površine v bližnjem gozdičku.

3. Trenutno je onemogočeno tudi posredovanje gasilcev ob eventualnem požaru, saj je C. X (kjer so hidranti) popolnoma odrezana od gozdička, kakor tudi od hiš na njegovem obrobju.

4. Izognili bi se nepotrebnim sporom s prizadetimi lastniki, ki zagrajujejo sporno pot. Prilagamo tudi fotografijo, ki nazorno kaže, kako nekateri (tov. Gros) z betonskim zidom branijo »svojo« posest pred interesi prizadetih sosedov.

*5. Nenazadnje pa bi dobili zadoščenje tudi krajani, ki so leta 1962 za razširitev ceste oz. »za ureditev občinskih poti, ki služijo javnim koristim« **darovali** prenekateri meter lastne zemlje.*

Ob takšnih argumentih denarna sredstva ne morejo in ne smejo biti izgovor. Če imamo namreč dovolj sredstev za financiranje poti spominov in tovarištva, ki obsega nekaj tisoč kv.m v naši občini in KS, potem pot, ki obsega nekaj deset kv. m, ne more biti vprašljiva. V prvotnih zagovorih naših interesov pa smo celo pokazali pripravljenost za sofinanciranje.

Nismo proti poti spominov in tovarištva; če pa vzamemo njeno uporabo pod drobnogled (enkrat letno množični pohod, rekreativna površina pa le za manjšino, ki si lahko v ta namen vzame veliko časa), pa je naša pešpot potrebna pogosto oz. vsak dan po večkrat, vsem krajanom.

Kar se tiče odkupa oz. nudenja nadomestnih zemljišč prizadetim lastnikom, je bil ta strošek prisoten tudi pri urejanju PST.

Potrebujemo torej nasvet, kakšna pot bi bila učinkovitejša od uradne. Izgubili smo že zaupanje v uradne postopke, saj več let ne obrodijo željenih sadov — čeprav so interesi tudi od družbe priznani kot upravičeni.

PRIZADETI PREDŠOLSKI OTROCI, ŠOLARJI IN STARŠI

● Bizovičani potrebujejo mestni avtobus

Prejeli smo pisemce s podpisom »prizadeti Bizovičani«, kar ni dovolj, da bi pisemce objavili. Ponovno bralce seznanjamo, da po pravilniku o izhajanju in urejanju Naše skupnosti prispevkov neznanih avtorjev ne objavljamo. Lahko pa na željo avtorja njega pri objavi ne podpišemo, vendar v uredništvu njegov naslov moramo imeti. Zgornji prispevek iz Novega Polja je že tak primer.

Vsebina pisma od prizadetih Bizovičanov je zelo aktualna, skrbi jih namreč spet jesen in zima in njihova polurna pot do Litijske ceste, kjer bodo čakali mestni avtobus. Sprašujejo se, kako da do njih ne more voziti avtobus, ko pa lahko vozi na Prežganje, pa Tuji grm in tudi v Bizoviku lahko vozijo otroke in s posebnim avtobusom goste v disko Li. Problem, ki ga po njihovem na pragu mesta Ljubljana ne bi smelo biti. UREDNIK

● Obvestilo bralcem!

Krajane krajevne skupnosti Zalog obveščamo, da bodo v prihodnje Našo skupnost lahko dobili (še vedno brezplačno) v obeh trgovinah Mercatorja. O izidu boste seznanjeni preko radia Glas Ljubljane. Za tak način distribucije smo se odločili, ker ne moremo dobiti raznašalca in ker se je ta oblika izkazala za primerno.
Uredništvo Nsk